

STATENS HAVERIKOMMISSION (SHK)
BOARD OF ACCIDENT INVESTIGATION

SHK
BIBLIOTEKET

Rapport C 1989:61
Luftfartshändelse 1989-04-24
Plats Uddevalla/Rörkärrs flygplats, 0
Ärende SE-EPT 23/89

INNEHÅLL

RAPPORT C 1989:61

Rubrikerna har numrerats enligt den uppställning som rekommenderas av International Civil Aviation Organization (ICAO). Rubriker som inte återfinns i texten har streck i stället för sidhänvisning.

	Sid
Skrivelse till luftfartsverket	3
SAMMANFATTNING	5
INLEDNING	6
1 FAKTAREDOVISNING	7
1.1 Redogörelse för händelseförloppet	7
1.2 Personskador	7
1.3 Skador på luftfartyget	7
1.4 Andra skador	-
1.5 Besättningen	7
1.6 Luftfartyget	7
1.7 Meteorologisk information	8
1.8 Navigationshjälpmedel	-
1.9 Radiokommunikationer	-
1.10 Flygfältsdata	8
1.11 Färd- och ljudregistratorer	-
1.12 Haveriplats och luftfartygvrak	8
1.12.1 Haveriplatsen	8
1.12.2 Luftfartygvraket	8
1.13 Medicinsk information	-
1.14 Brand	8
1.15 Överlevnadsmöjligheter	8
1.16 Särskilda prov och undersökningar	-
1.17 Övrigt	-
2 ANALYS	-
3 SLUTSATSER	9
3.1 Undersökningsresultat	9
3.2 Sannolik haveriorsak	9
4 REKOMMENDATIONER	9
5 ÖVRIGT	-

BILAGA

- 1 Utdrag ur cert reg beträffande föraren (endast till luftfartsverket)

Anmärkning

All tidsangivelse i rapporten avser svensk sommartid (SST) = UTC + 2 timmar

Luftfartsverket

Rapport C 1989:61

Statens haverikommission (SHK) har undersökt en luftfartshändelse som inträffade den 24 april 1989 på Uddevalla/Rörkärr flygplats, O län, med luftfartyget SE-EPT.

SHK får härmed enligt 121 § luftfartsförordningen (1986:171) överlämna rapport över undersökningen.

Olof Forssberg

Nils Benker

SAMMANFATTNING AV UTREDNINGSRAPPORT C 1989:61
Ärende SE-EPT 23/89

Luftfartyg typ:	Piper Pa-28-180
Tidpunkt för händelsen:	1989-04-24 kl 19.53
Plats:	Uddevalla/Rörkärr flygplats, O län
Typ av flygning:	Privatflygning
Väder:	Svag vind, CAVOK, temp + 6° C
Antal ombord:	Besättning: 1 Passagerare: 1
Personskador:	Inga
Skador på luftfartyget:	Omfattande
Förarens ålder, certifikat:	42 år, A-certifikat
Förarens totala flygtid:	87 timmar, varav 14 timmar på typen.

Kort beskrivning av händelseförloppet:

Föraren avsåg landa på stråk 21. Flygplanet sjönk igenom och landade på en ojämn åker minus stråket. Vid sättningen slogs nosställ och höger huvudställ av varvid bl a propellern skadades.

Enligt föraren fungerade allt normalt fram till genomsjunkningen.

INLEDNING

Statens haverikommission (SHK) underrättades den 24 april 1989 om att ett luftfartyg med registreringsbeteckningen SE-EPT havererat på Uddevalla/Rörkärrs flygplats, O län, samma dag kl 19.53.

Händelsen har utretts av SHK som företräts av Olof Forssberg, ordförande, och Nils Benker, operativ utredningschef.

Händelsen är av okomplicerad beskaffenhet. SHKs utredning redovisas därför kortfattat.

SHK har sammanträtt

<u>Dag</u>	<u>Plats</u>	<u>Närvarande</u>
1989-10-24	SHKs kansli	Forssberg och Benker, Roland Nilsson och Klas Göran Bask, luftfartsverket, samt Anders Sylan, en av ägarna till flygplanet

1 FAKTAREDOVISNING

1.1 Redogörelse för händelseförloppet

Flygningen påbörjades från Skövde flygplats där underhållsarbete, bestående av tankreparation, hade utförts. Daglig tillsyn och tankning hade gjorts av piloten med hjälp av passageraren.

Flygningen från Skövde förlöpte normalt tills haveriet inträffade. Både pilot och passagerare har uppgett att orsaken till haveriet var för låg fart som gjorde att flygplanet "stallade" från ca 3-5 m höjd över marken. Båda har uppgett att de hört stallvarningen ljuda före genomsjunkningen.

Flygplanet landade hårt i den plöjda åkern varvid höger landställ och nosstället vek sig helt. Flygplanet kanade ca 10-12 meter och vred sig åt vänster ca 50° innan det stoppade vid fältmarkeringen strax minus stråket.

Varken piloten eller passageraren hade noterat någon motorstörning. Gaspådrag gjordes för sent för att förhindra stall.

Personskador

	<u>Besättning</u>	<u>Passagerare</u>	<u>Övriga</u>
Omkomna	-	-	-
Allvarligt skadade	-	-	-
Lindrigt skadade	-	-	-
Inga skador	1	1	-
Totalt	-	-	-

1.3 Skador på luftfartyget

Omfattande.

1.5 Besättningen

Föraren var vid haveritillfället 48 år och hade gällande A-certifikat.

<u>Flygtid (timmar)</u>	<u>Senaste 24 timmar</u>	<u>90 dagar</u>	<u>Totalt</u>
Alla typer		9	87
Denna typ	1	9	14

Antal landningar aktuell typ senaste 90 dagarna: 16

Inflygning på typen gjordes 1988-09-14.

Uppflygning för A-certifikat genomfördes 1988-07-21 på PA-38.

1.6 Luftfartyget

Ägare/Innehavare: Anders Sylvan, Arkivgatan 16, 411 34 GÖTEBORG och Per-Erik Andersson, Engelbrektsgratan 67, 412 52 GÖTEBORG.

Luftfartyget

Typ: Piper Pa-28
 Serienummer: 28-2838
 Tillverkningsår: 1965

 Flygvikt: Max tillåten 1090 kg, aktuell 862 kg
 Aktuellt tyngdpunktsläge: Inom godkända värden

 Motorfabrikat: Lycoming
 Motormodell: O-360-A3A
 Antal motorer: 1

Bränsle (typ/beteckning) som tankats före händelsen: 100 LL

Total gångtid (luftfartyget): 4658 timmar
 Gångtid efter senaste periodiska
 tillsyn: 48 timmar
 Motorgångtid efter grundöversyn: 4626 timmar
 Propeller: 1109 timmar
 Propellerfabrikat: Sensenich

Luftfartyget hade gällande luftvärdighetsbevis.

1.7 Meteorologisk information

Svag vind, CAVOK, temp + 6° C.

1.10 Flygfältsdata

Gräsfält. Banan 655 x 30 m. Inflygning skedde mot bana 21.

1.12 Haveriplats och luftfartygvrak

1.12.1 Haveriplatsen

Position 58° 22' N 11° 46' E
 strax före bantröskeln bana 21.

1.12.2 Luftfartygvraket

Alla hjulställ knäckta. Propeller och motorplåtar skadade. Vingar och vinginfästningar skadade.

1.14 Brand

Uppstod ej.

1.15 Överlevnadsmöjligheter

Goda.

ELT

Aktiverades. Flygplanets haveriplats lokaliserad inom 8 minuter enligt passagerarens utsago.

3 SLUTSATSER

3.1 Undersökningsresultat

- a) Föraren var behörig att utföra flygningen.
- b) Luftfartyget var luftvärdigt.
- c) Under inflygning överstegrades flygplanet och havererade strax före bantröskeln. Vädret har ej inverkat på händelseförloppet.
- d) Flygplanet fick omfattande skador.

3.2 Sannolik haveriorsak

Under inflygning överstegrades flygplanet på grund av att föraren höll för låg fart och ej korrigerade för detta med motorpådrag.

4 REKOMMENDATIONER

Inga.

